

1. Czy przewoźnicy mają obowiązek przekazywać dane PNR pasażerów lotów tranzytowych?

Zgodnie z art. 5 ustawy przewoźnik lotniczy, który organizuje lot PNR, przekazuje do Krajowej Jednostki do spraw Informacji o Pasażerach (JIP) dane PNR dotyczące pasażerów tego lotu, spośród kategorii danych PNR, które gromadzi w trakcie prowadzonej przez siebie działalności w celu dokonania rezerwacji lub realizacji przewozu lotniczego. Z kolei przepis art. 2 pkt 6 ustawy, definiujący pojęcie „lot PNR” przewiduje, że lot tego rodzaju ma miejsce w przypadku, gdy spełnione są łącznie dwa warunki: po pierwsze statek powietrzny wykonujący przewóz lotniczy pasażerów przekracza granicę państwową Rzeczypospolitej Polskiej, a po drugie start albo lądowanie statku powietrznego następuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Konsekwencją powyższych regulacji jest obowiązek przekazywania przez przewoźników lotniczych danych PNR do JIP dotyczących także tzw. „lotów tranzytowych”, jeśli spełniają one wyżej wymienione warunki. Przy czym obowiązek przekazania danych PNR wstępuje w takim przypadku zarówno wówczas, gdy pasażerowie podczas postoju statku powietrznego na terytorium RP opuszczali pokład, jak i wówczas, gdy pasażerowie pokładu statku powietrznego nie opuszczali.

2. Z wykorzystaniem jakich kanałów komunikacji zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy przewoźnik lotniczy powinien przekazać aktualizacje informacji, o których jest mowa w ust. 1?

Przewoźnik lotniczy jest zobowiązany każdorazowo przesłać do JIP informacje o wszystkich zmianach dotyczących kategorii danych, o których jest mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, w formie pisemnej, w postaci papierowej (poczta tradycyjna lub złożenie na biurze przepustek KGSG) lub dokumentu elektronicznego (system e-PUAP lub poczta elektroniczna z załącznikami opatrzonymi podpisem elektronicznym).

3. Kto ze strony przewoźnika jest osobą upoważnioną do podpisania dokumentacji przesyłanej do JIP zgodnie z art. 10 ust. 1 i 4 oraz z art. 76 ust. 1?

To przewoźnik jest odpowiedzialny za wskazanie i upoważnienie osoby, która w jego imieniu podpisuje dokumentację przekazywaną do JIP oraz za skutki spowodowane jej działaniem.

4. Czy każdy przewoźnik lotniczy ma obowiązek przekazać do JIP informacje wskazane w art. 10 ust. 1 pkt. 2?

Przewoźnik lotniczy wykonujący nieregularny przewóz pasażerów i niedysponujący infrastrukturą, która umożliwiałaby obsługę protokołów i formatów danych określonych w przepisach wykonawczych, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy nie przesyła do JIP informacji o wybranym przez siebie protokole i formacie danych. Sposób przekazywania danych PNR do JIP zostanie określony w drodze porozumienia zawieranego przez Komendanta Głównego Straży Granicznej z danym przewoźnikiem (art. 8 ust. 4).

5. Czy przewoźnik lotniczy odpowiada za błędne informacje stanowiące dane PNR podawane przez pasażerów w trakcie dokonywania rezerwacji lotu?

Przewoźnik nie odpowiada za błędne informacje stanowiące dane PNR podawane przez pasażerów w trakcie dokonywania rezerwacji lotu.

6. Czy przewoźnik wykonujący nieregularny przewóz i niedysponujący systemem rezerwacyjnym jest zobligowany do dokonania zmian w dotychczasowym sposobie gromadzenia danych PNR?

W przypadku przewoźnika realizującego usługi tylko w ruchu czarterowym, dane PNR powinny być przekazywane do JIP w zakresie gromadzonym przez przewoźnika w trakcie prowadzonej działalności oraz w terminach możliwych do realizacji obowiązku przekazania tych danych do JIP. Przewoźnik wykonujący nieregularny przewóz i niedysponujący systemem rezerwacyjnym nie jest zobligowany do wprowadzenia zmian w sposobie przetwarzania danych dotyczących przelotu pasażera oraz gromadzenia dodatkowych kategorii danych PNR.

7. Jakim kanałem komunikacyjnym przewoźnik może przekazywać do JIP aktualizacje informacji, o których jest mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1-4? Czy po 12 czerwca br. do realizacji obowiązku wynikającego z art. 10 ust. 4 może wykorzystywać tylko platformę e-PUAP, pocztę elektroniczną z podpisem elektronicznym lub pocztę tradycyjną czy też dopuszcza się wykorzystanie faksu i standardowej poczty elektronicznej?

Przepis art. 10 ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera (zwanej dalej „ustawą PNR”) odwołując się do formy pisemnej w postaci dokumentu elektronicznego wymaga autoryzacji własnoręcznym podpisem składanych do JIP dokumentów w postaci papierowej albo elektronicznej.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2017. poz. 570 z późn. zm.) dokument elektroniczny jest to stanowiący odrębną całość znaczeniową zbiór danych uporządkowanych w określonej strukturze wewnętrznej i zapisany na informatycznym nośniku danych. Natomiast informatyczny nośnik danych oznacza materiał lub urządzenie służące do zapisywania, przechowywania i odczytywania danych w postaci cyfrowej.

Podpis potwierdzony profilem zaufanym ePUAP wywołuje skutki prawne, jeżeli został utworzony lub złożony w okresie ważności tego profilu. Dane w postaci elektronicznej opatrzone podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP są równoważne pod względem skutków prawnych dokumentowi opatrzonemu podpisem własnoręcznym, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. (art. [20b](#) ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne).

Podpis elektroniczny lub pieczęć elektroniczna weryfikowane za pomocą certyfikatu wywołują skutki prawne, jeżeli zostały złożone w okresie ważności tego certyfikatu (art. 18 ust. 1 .ustawy z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej).

Z uwagi na powyższe realizacja obowiązków informacyjnych określonych w art. 10 ustawy PNR (w tym obowiązku aktualizacji informacji) powinna następować w formie papierowej na adres pocztowy Komendy Głównej Straży Granicznej albo w postaci dokumentu elektronicznego (opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP) przesłanym na skrzynkę podawczą ePUAP lub pocztę elektroniczną.

Przepis art. 10 ust. 4 ustawy PNR nie przewiduje możliwości przesyłania informacji przy użyciu faksu bądź zwykłego emaila nieopatrzonego certyfikowanym podpisem elektronicznym.

Ponadto sposób realizacji tych obowiązków nie ulega zmianie („złagodzeniu” w zakresie wymaganej formy) po dniu 12 czerwca br. tj. po upływie terminu pierwszej realizacji obowiązku informacyjnego na podstawie przepisów przejściowych (art. 77 ustawy PNR)

8. Czy w związku z obowiązkiem przewoźnika wynikającym z art. 10 ust. 4 JIP może zdecydować (lub ustalić z przewoźnikiem) o zmianach których kategorii informacji spośród wymienionych w ust. 1 pkt 1-4 przewoźnik ma każdorazowo informować JIP? Czy przewoźnik może przekazywać aktualizacje informacji tylko w określonym zakresie wskazanym przez JIP? Na przykład: czy w przypadku zmian w rozkładzie lub planie lotu JIP może określić (wybrać) które kategorie informacji przewoźnik musi przesyłać (np. tylko informacje o lotach anulowanych, wyłącznie informacje o zmianach godzin lotów)?

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy PNR przewoźnik lotniczy obowiązany jest do niezwłocznego poinformowania JIP o zmianach w przekazanych do JIP informacjach o:

- 1) swojej nazwie, adresie, numerze telefonu oraz adresie e-mail,
- 2) wybranym przez siebie spośród określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 8 ust. 3 pkt 1 protokole i formacie danych, wykorzystywanych do przesyłania danych PNR do JIP,
- 3) ustalonych przez siebie rozkładach lub programach lotów PNR,
- 4) elementach kategorii gromadzonych przez siebie danych PNR

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy PNR obowiązkiem aktualizacji objęty jest zakres informacji przekazanych do JIP na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy PNR. Przepis ten nie zezwala na ustalanie przez JIP informacji, które powinny podlegać aktualizacji przez przewoźników lotniczych.

W zakresie wątpliwości dotyczących aktualizacji programów oraz rozkładów lotów należy odnieść się do znaczenia tych pojęć. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz.U. z 2017, poz. 959) nie przewiduje definicji legalnej tych pojęć. Jednak na podstawie art. 201 tej ustawy można wywieść, że rozkład lotów dotyczy lotów regularnych, zaś program lotów serii lotów nieregularnych. Informacje te powinny być ustalane przez przewoźników lotniczych na każdy sezon rozkładowy. Dodatkowo na podstawie art. 201a ust. 3 ustawy Prawo lotnicze rozkłady lotów powinny określać trasy, rodzaj przewozów, typy statków powietrznych, ich pojemność, częstotliwość lotów, daty oraz czasy operacji w portach lotniczych.

Z uwagi na powyższe obowiązkiem aktualizacji na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy PNR objęte będą zmiany w lotach planowanych przez przewoźnika w określonym okresie, na który ustalony został dany rozkład lub program lotów (np. rezygnacja z lotów na danej trasie bądź otwarcie nowego kierunku lotów). Zakresem tego obowiązku nie powinny być objęte informacje o statusie każdego lotu (np. godzinne opóźnienie startu statku powietrznego).